

Мајкл Лоренс

ГОЛОГУЗАН

Превео
Петар Капуран

ОДИСЕЈА
Београд, 2010.

За све наставнике, библиотекаре, родитеље
и нудисте који уживају уз књиге о Зврлету.

ПРВО ПОГЛАВЉЕ

Да ли сте икада сањали да сте негде, окружени људима, и да одједном схватите да сте голи? Без ичега на себи. Кô од мајке рођени. И то само ви, нико други. Е, па ако јесте, сматрајте да сте срећни што је то био само сан. Замислите да вам се то догоди у стварном животу. Као мени.

Све је почело оног дана када је Неле Креле дошао у моју школу. Неле Креле није његово право име, али његово право име не могу да вам откријем зато што је он прилично позната личност. Он је глумац у оној теве сапуници о...

Не, боље је да вам ни то не откривам јер бисте могли да погодите о коме је реч. Е, па, тај Неле Креле је ишао у нашу школу Весело сокаче, наравно под својим правим именом. Он је једини Сокачац који је направио завидну каријеру, ако се под завидном каријером подразумева то што сад чита речи које му други напишу и што се помера онако како му други кажу. Чудно је то како један потпуно одрастао примерак људског бића са способношћу ходања, причања, певушења, чешања и сечења сопствених ноктију постане славан захваљујући слушању наређења. И за тај посао, где сте практично марионета од крви и меса, плаћају вам силно богатство, излазе вам слике у новинама и

моле вас да посетите своју стару школу и да испричате деци како новац и слава нису све у животу, што поврх свега значи и да сте лош лажов.

Чик погодите шта се догодило! Погодите чија је мајка луда обожаватељка која је рекла свом сину јединцу да никада више неће добити спремљен ручак нити опегану кошуљу ако не успе да му се тај пробисвет од глумца потпише у татину књигу за аутограме.

И тако сам се ја, Велики Зврле Мрак, нашао на дну степеница код главног школског улаза, за време паузе за ручак, док је Неле Креле стајао на врху степеништа и потписивао се у књижице и на папире. Звезда Неле Креле има косу као клоун, тен као да се намазао ималином и зубе који сигурно сијају у мраку да би плашили мољце. „Драго ми је што те видим”, говори свакој обожаватељки, а док она одлази дода: „Настави да гледаш серију!”

На врху степеница, близу Крелета, а опет довољно далеко да би могла да се обузда да му не поцепа кошуљу и похваће длаке с груди (вероватно лажне), стоји наставница Викић, заменица директора. Она је сва онако стидљива и женскаста и толико ломи прсте од узбуђења да се бојим да би могли да јој отпадне ако га ускоро не додирне. Ја сам једини дечак. Једини припадник мушке популације. А свако ко не зна прави разлог зашто сам тамо, могао би да помисли да сам ја обожаватељ овог смарача. Да су Пера и Анђела са мном све ово не би било толико страшно. Могли бисмо да се спредамо са читавом том ситуацијом. Али они нису пристали да пођу, чак ни кад сам им понудио новац. Толико о солидарности.

Наставница Викић ме је видела и насмешила ми се, као да је тиме хтела да каже: „Значи, и ти си фан!” – а ја сам онда хтео да пропаднем у бетон. Тада је неко изашао из зграде и рекао да наставницу Викић зову да се јави на телефон, па се она извинила и ушла у школу. Остали смо само верне обожаваатељке и ја. Освртао сам се тражећи нешто што ће ми одвући мисли, било шта, нисам био пробирљив, и онда сам поред себе угледао некога ко пре само минут није био ту.

То није био ђак Веселог сокачета. Била је то одрасла особа, имала је кратку оштру косу и кратак оштар нос. Носила је фармерке поцепане испод колена и мајицу која је вриштала „РЕЦИ НЕ”, не објашњавајући чему треба рећи не. Била је загледана у велику звезду теве сапунице на врху степеница са неким чудним, неодлучним изразом лица, као да је хтела да му забоду свој омиљени нож за хлеб у срце. Мора да је осетила да је посматрам пошто је погледала ка мени. Поскочио сам од њеног погледа. Очи су јој биле веома тамне а, опет, сјајне. Да вештице постоје, помислио сам, ова би им свима била вођа.

Прочистио сам грло. „Обожаваатељка?” – питао сам.

Уместо да одговори на моје љубазно питање она је само склонила поглед с мене и почела да се гура између девојчица ка врху степеница. Неле Креле је био зачуђен што одједном види одраслу особу на челу реда, али је само рекао: „Здраво”, као и свима до тад, „Ја сам Неле Креле, а ти си...?”

„Твој други највећи фан”, рекла му је. „Јулија.”

За тренутак се у Нелетовим очима појавила паника.

Али онда је схватио да је Јулија њено име, а не улога коју прижељкује.

„Драго ми је што те видим, Јулија. Овај... а зашто други највећи фан?“

„Када те видим уживо“, одговорила је, „схватам да си ти свој највећи фан.“

Неле Креле се насмејао, али то је био помало несигуран осмех. „Је л' хоћеш да ти се потпишем на нешто?“

„Не“, рекла је. „Ја сам теби донела поклон.“

„Поклон?“

Предала му је плаву, дугуљасту кутију. „Ниси обратио довољно пажње на остале ствари које сам ти послала“, рекла је. „Кад сам чула да долазиш у Весело сокаче хтела сам да ти ово уручим лично. Да *знам* да си га примио.“

Било је нешто у начину на који је изговорила то „знам“ што је обожаватељке на степеништу натерало да престану с причом, а лице Нелета Крелета се намрштило.

„Слала си и друге ствари?“

„Црну свилену кошуљу, везене папуче и фен“, рекла је Јулија.

„Фен?“

„То је био штос. Фен од фана?“

„О, да. Ха, ха. Добар штос.“

„Не сећаш се да си га примио, је л' да?“ – питала је Јулија. „Као ни друге ствари.“

„Наравно да се сећам“, рекао је Неле Креле. „Али ја примам толико ствари од фанова...“

„Е, па сад си добио још једну ствар“, рекла је гласом толико леденим да сам помислио да нас је прогутала изненадна лавина.

Нелика је отворио плаву, дугуљасту кутију. Трепнуо је. А онда се загледао у њен садржај, као да не може да верује својим очима.

„То је хемијска оловка”, објаснила је Јулија.

„Одлично”, рекао је Неле. „Хвала. Чуваћу је.”

„Не треба да је чуваш”, праснула је наелектрисана обожаваатељка. „Треба да пишеш њоме.” Звучала је љутито.

„И хоћу”, одговорио је Неле, осмехнувши јој се, онако блештаво, као што уме. „Чим се истроши моја садашња оловка.”

„*Наравно* да хоћеш”, рекла је Јулија а затим се окренула и прогурала до дна степеница. Брзим кораком је прошла кроз двориште и стигла до капије.

Неле Креле је стрпао плаву, дугуљасту кутију у џеп свог сакоа, а пре него што је то урадио учинило ми се како је промрмљао: „Јефтино смеће”, али могуће је да грешим. Већ следећој, мањој обожаваатељки показао је свој сјајни крелести осмех, а она му је понудила коверат да се на њега потпише. Није успео ни да најврља цео надимак пре него што је застао. „Дођавола. Хемијска ми се истрошила.” Освртао се око себе, намрштен. „Да нема неко...?” Али онда му се израз лица променио. „Па, ја имам резервну, зар не?”

И у тренутку када је гурнуо руку у џеп да би узео плаву, дугуљасту кутију коју је управо добио, у моју бедну реплику мозга ушетала је најглупља од свих глупих идеја. *Позјми му своју оловку. Мама ће се одушевити што је овај тупсон искористио твоју оловку да напише своје глупо име.*

Бацио сам се у акцију. „Узмите моју, узмите моју!”

Рука Нелета Крелета је застала у џепу, а затим изашла из њега, празна. „У реду. Хвала.” Испружио је руку преко глава обожаваатељки и узео моју хемијску, баш у тренутку кад се зачуло звоно које је означило крај паузе за ручак.

Фанови на степеницама су се одмах унервозили. Кад се зачује школско звоно, то је знак да **ТРЕБА ОДМАХ ДА СЕ ДОЂЕ НА ЧАС, А НЕ ДА СЕ ДОЂЕ НА ЧАС ЧИМ СЕ УЗМЕ АУТОГРАМ ОД НЕКОГ ПРЕПОТЕНКА**. То што се зачуло звоно, међутим, није узбудило Нелета Крелета. Наставио је да потписује аутограме истом брзином, један сапуњави потпис за другим, и то мојом оловком. Чим би завршио потписивање, та обожаваатељка би зграбила своје папирче и отрчала на час. И ја бих отишао (не бих отрчао пошто трчање није кул), али нисам могао пошто је код њега била моја оловка, а нисам могао сад да му је тражим кад сам му је већ позајмио.

Минути су пролазили. Двориште је потпуно утихнуло. Остала су још два женска фана, али ове су биле повеће, па су могле да се супротставе својим наставницима. Нису журиле, ћаскале су с Нелетом као да смишљају како да га киднапују и да га хране ратлуком док не стигне чек са откупнином.

На крају су ипак отишле и дошао је ред на мене. Управо сам се спремао да му предам књигу за аутограме када је Велики Крелац завукао руку у џеп и извадио плаву, дугуљасту кутију.

„Ево”, рекао је. „Поклон за тебе.”

Као да је заборавио да сам видео како му је баш ту кутију пре извесног времена дала Оштроконђа.

„Ма, у реду је”, рекох. „Стварно.”

„Инсистирам”, рекао је, гурајући ми кутију у руку као да ју је управо извадио из клозетске шоље. „Сад морам да журим.” Намигнуо ми је. „Не могу да верујем да сам се својевољно вратио у ову рупчагу. Немој да ме цитираш!”

Није отрчао, али није се баш ни задржао. У тренутку је сишао низ степенице и прошао кроз двориште, а онда је ушао у свој црвени спортски ауто који га је чекао на наставничком паркингу. Ја сам стајао на врху степеништа гледајући га како одлази и питајући се како сам након свега тога успео да не испуним задатак који ми је мајка дала.

Набавити дебилов аутограм.

Управо сам се спремао да уђем у зграду уз уморан уздах, кад су се врата отворила а у моје наручје ускочила је наставница Викић. Баш се препала. Надала се опроштајном мажењу, али не са мном. Толико је била разочарана кад је видела дим из ауспуха Звезде која је нестајала у даљини и позеленела од муке, да би неко у том тренутку њено лице лако могао да помеша са ренданом јабуком.

Госпођица Викић је имала среће. Можда је пропустила пољубац са шмекером, али зато неће морати да има посла са полуделом мајком зато што није добила његов аутограм. За који тренутак она ће се окренути и одшетати назад у нормалан живот у коме нема више великих проблема који ће искакати на пут и пљувати јој у лице. За разлику од мене, она није била само неколико сати удаљена од највећих бламова у свом животу.

ДРУГО ПОГЛАВЉЕ

Не смем да одговарам без питања.

Не смем да одговарам без питања.

Не смем да одговарам без питања.

Ипак сам нешто добио у целој тој фрци са аутограмима: казнену наставу. Некако сам то и очекивао кад сам чуо звон, а нисам могао да одем на час. Када сам прошли пут закаснио на час код Паћеника Дакића, рекао ми је да следеће кашњење значи казнену наставу – а сада сам каснио осам минута.

„Али, наставниче”, правдао сам се када се испоставило да држи своју буђаву реч, „вечерас већ имам казнену наставу код наставника Јовића.”

„Е, па сад имаш у понедељак са мном”, рекао је Паћеник. „Како си почео, господару Мрак, боље би ти било да испразниш мало распоред за неколико наредних година.”

После школе сам отишао право у кабинет наставника Јовића, који нам предаје историју, и није баш омиљен. Ако постоји нешто што наставник Јовић воли више него да нас дави савршено незанимљивим стварима које су се догодиле у последњих десетак хиљада година, онда је то да дели казнену наставу шаком и капом. Ја сам своју добио зато

што сам, као, одговарао без питања. Одговарао без питања? А у ствари сам само одговарао на постављено питање. С тим човеком нема расправе.

На казненој настави нисам био сам. Мој најгори непријатељ, архинепријатељ, Милић Драгић такође је био присутан, заједно са Јованом Бунарџијом, Томом Токићем и Сашом Мршављевићем. Мршављевић је био изненађење. Он је толика улизица да је потпуно незамисливо да и он може да упадне у невољу. Испоставило се да је он замолио (да, замолио!) да буде ту пошто је писао есеј „Како је на казненој настави”, па је морао да види шта се то тамо збива.

Кад је Јовић ушао, Драгић му је рекао: „Касните, наставниче. Казнена настава!” Јовић га је онда упитао да ли жели да цело вече проведе ту, на шта му је Драгић одговорио да би то било дивно, али да његовој мами треба помоћ са рол-виршлама.

„Рол-виршлама?” – поновио је Јовић.

„У недељу ми је рођендан, али сутра неће имати времена да све спреми пошто ради.”

„Не заборави да надуваш балоне, Мили Драги”, рекао сам.

Драгић ме је гађао књигом из историје. Сагнуо сам се. Погодила је Мршављевића. Њему то изгледа није сметало. „Вау”, рекао је, „значи овако изгледа казнена настава.”

„Доста!” – зарезао је Јовић. „Нисте овде да бисте се завитлавали него да одрадите казну!”

„Шта ћемо прво, наставниче, завртање палчева или кинеско мучење водом?” – питао сам.

„Исписивање редова, Мрак. Стотину пута. Двеста за следећег који проговори.”

„Нећу рећи ни реч”, рекао је Токић.

„Двеста редова, Токићу”, рекао је Јовић.

„Па, то није фер”, рекао је Драгић.

„Двеста, Драгићу. Још неко?”

Ја сам одмахнуо главом.

Исто је учинио и Бунарџија.

Исто и Мршављевић.

„Уводим нови систем на казнену наставу”, рекао је наставник Јовић вадећи неке вежбанке из ташне. „Желим да пишете у овим свескама, а кад завршите и ако ја будем задовољан, ако, задржаћу их.”

„Као у добра стара времена?” – добацио је Бунарџија.

„Као записник о томе ко је шта, и када, учинио”, рекао је Јовић.

„Наставниче, Бунарџији нисте дали додатне редове, а био је безобразан”, подсетио је Драгић.

„Ја нисам строг човек”, насмејао се гвозденим уснама Јовић-Добрић.

„Аха, баш”, промрмљао је Драгић.

„Триста редова, Драгићу.”

„Ово је забавно”, рекао је Мршављевић записујући.

Јовић је обишао учионицу делећи лепе, нове вежбанке. „Ваш први задатак је да на корицама напишете сва ваша имена.”

„Могу ли да вам поставим питање а да не добијем додатне редове, наставниче?” – питао сам.

„О чему се ради, Мрак?”

„Обећајте да ми нећете дати додатне редове.”

Наставник Јовић се мрштећи надвио нада мнош, што му је, претпостављам, био врх утођај пошто није нарочито висок.

„Обећавам. Шта хоћеш?”

„Рекли сте да треба да напишемо сва наша имена на корицама. Је л’ то значи да ја треба да напишем и Драгићево и Бунарџијино и Токићево име поред свог?”

„Правиш се вицкаст, Мрак.”

„Да, али и даље сам на сто редова, обећали сте, имам сведоке.”

„Грррр”, рекао је мој омиљени професор историје. Јовић мрзи кад га деца надмудре. Окренуо се и отишао до катедре, успут шутнувши ногу од столице.

„Наставниче, наставниче, ја немам вежбанку, наставниче!” – продрао се Мршављевић.

„То је зато што ти не мораш да пишеш редове”, рекао је Јовић.

„Знам, али ако већ присуствујем овоме и треба да пишеш о томе како изгледа казнена настава, онда би и ја требало да пишеш по казни.”

„Ти се добровољно пријављујеш да испишеш сто редова?”

„Ти си прсô”, чуо се неки гласић.

Јовић се поново сконцентрисао. „Шта сам ја, Токићу?”

„Не ви. Мршављевић.”

Јовић је деловао помало истрошено. Па, имао је дуг и напоран дан у коме је морао да буде строг према људима. Поново се окренуо ка Мршављевићу.

„Мораћу да одем до зборнице да донесем вежбанку и за тебе.”

„Хвала, наставниче”, одговорио је Мршављевић.
„Узвратићу вам услугу другом приликом.”

Јовић је отишао до врата, запретио да ће нам почупати по пет ноктију ако се будемо померили или макар писнули а онда је збрисао. Сви смо се згледали. Наставника нема, сами смо у учионици, превелико је искушење да се попнемо на столове и одиграмо нешто или да кредом испишемо неке ружне речи по табли.

Али Јовић је очигледно био у фазону да дели редове у недоглед, па смо ипак само окачили јакне о столице и повадили оловке. У ствари, само четворица су то урадила. И Мршављевић је међу том четворицом, али ја нисам а разлог што нисам јесте тај што сам своју оловку дао Нелету Крелету да њоме потписује аутограме, и он ју је мазнуо.

„Ох, дивно”, рекао сам.

„Шта?” – питао је Бунарџија који ми је био најближи.

„Немам оловку”, рекао сам.

„Јовић неће бити задовољан”, рекао је Мили Драги унапред се радујући сцени у којој ја нашем харамбашинистичару признајем да сам без оловке.

„Држи се.”

Сетио сам се оловке коју ми је Нелика дао уместо захвалнице што сам му позајмио своју до краја живота. Оловку – поклон од шпице вештице. Извадио сам дугуљасту плаву кутију из џепа и отворио је. Тад сам први пут видео оловку. У провидној дршци била је минијатурна црнокоса девојка. Узео сам оловку и накривио је надајући се да је то оно што сам мислио. И било је. Кад се оловка окрене у положај за писање њена одећа нестане. И то сва. Скроз. До последњег парчета тканине. Насмејао сам се.

Први пут у животу биће ми задовољство да исписујем редове.

Показао сам је Драгићу. И он се насмејао.

„Све се види!” – рекао је. „Окрени је.” Окренуо сам је. „Све!”

Одједном су се њих четворица нагињала над мојом клупом говорећи ми да окрећем оловку у овом и оном правцу.

„Колико?” – питао ме је Драгић.

„Шта колико?”

„Колико тражиш за њу?”

„Ништа”, рекао сам.

Исколачио је очи. „Могу да је добијем за ц?”

„Не, Драгићу, не можеш да је добијеш за ц. Не можеш да је добијеш ни за шта. Није на продају. Поготову не за тебе.”

„А за мене?” – питао је Бунарџија.

„Немаш ти пара за то, Буле.”

„Дај да видимо, дај да видимо, дај да видимо”, понављао је Токић.

Лупио сам га по руци. „Склањај своје лоповске шапе. Моја је. Једини човек који ће користити ову оловку сам ја. И сада и заувек.”

Врата су се отворила. Разбежали су се. Четири задњице су лупиле о четири столице. Наставник Јовић је дао вежбанку Мршављевићу. Намрштио се када је на лицима Мршављевића, Токића, Драгића и Бунарџије видео велики кез.

„Чему се то смејете, бандо превараната?”

„Срећни смо што смо овде, наставниче”, одговорио је Драгић.

„А ти ниси, Мрак?” Ја сам био једини који је успевао да се суздржи. Први пут у животу.

„Казнена настава је озбиљна ствар, наставниче”, рекао сам неописиво озбиљан (часове глуме сам узимао од звезда једне сапунице).

„Драго ми је да бар један од вас то разуме”, рекао је Јовић. „Почните с тим исписивањем.”

„И ја, наставниче?” – питао је Мршављевић устрептало.

Наставник Јовић је уздахнуо. „Ако мораш, Мршављевићу.”

Сео је за катедру и почео да прелистава свеске са домаћим задацима тражећи грешке, док смо се нас петорица спремали да почнемо да пишемо у својим новим, узбудљивим, вежбанкама. Остали су завидно гледали у мом правцу па сам, пре него што сам уписао своје име на корицу, махнуо оловком ка њима да би видели како нестаје одећа с девојке. А онда сам отворио свеску да најврљам први од стотину редова. Знао сам шта треба да пишем. Јовић ми је рекао кад ми је дао казнену наставу. *Не смем да одговарам без питања*, написао сам. *Не смем да одговарам без питања. Не смем да одговарам без питања.*

Написао сам неких десетак редова кад је стриптизерска оловка полако престајала да буде занимљива, па сам се питао колико редова да напишем пре него што убацам по који *’Не смем да одговарам без питања’*.

Одједном сам зачуо уздах. Испустио га је Мршављевић.

Онда сам чуо и друге уздахе, из правца Драгића, Токија и Бунарџије.

Подигао сам поглед. Гледали су у мене отворених уста.

Мора да је и наставник Јовић чуо уздахе пошто је и он подигао поглед. Кад је видео где су упрти сви погледи осим мог, послао је и свој поглед на то место. И видео оно што су и други видели.

„Мрак...?“

„Молим?“

„Кад си скинуо кошуљу?“

„Кошуљу?“

Спустио сам поглед. Моја кошуља је нестала. Моји огромни бицепси и извајане груди били су изложени погледима странаца.

Али то није било све. Док сам седео у клупи и гледао сам себе могао сам да видим и нешто што наставник Јовић није. Није нестала само кошуља. Нестало је све што се одазива на име одећа.

Од шока сам скочио на ноге. Босе ноге. Столица иза мене је бучно пала. Сада је наставник Јовић могао да види да није само моја мајица отишла на паузу. Остали изгледа нису могли да се одлуче да ли да и даље уздишу, упиру прсте, деру се или шта већ, па су се одлучили за све то скупа, док је наставник Јовић испуштао самртничке звуке из грла.

А ја? Шта сам ја радио? Па, лактови су ми се померали, кукови врцкали а стопала поцупкивала. То ми се догоди кад се изнервирам. Зато ме и зову Зврле, ако сте нови па не знате.

Сви у учионици буљили су у мој понос. Знате на шта мислим. Драгића је првог прошао шок. Није схватио где ми је нестала одећа, али Драгић има мали мозак, што је вероватно последица тога што главу користи једино за ударање лопте.

„Је л’ има неко сталак за јаја?” – церекао се победоносно.

Најзад се и Јовићу повратила способност говора. „Мрак, шта се то дешава? О чему се ради? Шта хоћеш тиме да постигнеш?”

Из неког разлога наставници ми често постављају таква питања. Обично немам одговор. Као ни сада. Панично сам гледао око себе. На памети ми је било само да морам да заштитим своју гранчицу и бобице, било чиме.

Аха! Моја јакна је и даље била пребачена преко наслона столице. Зграбио сам је, обукао и навукао преко груди. Осетио сам промају тамо доле. Јакна је била неколико центиметара краћа. Знам да то није много центиметара, али ми је баш тих неколико сад било потребно. Поново сам скинуо јакну и обмотао је око струка тако да су ми дутмићи били назад.

„Јоване”, рекао сам Бунарџији, скакућући и трзајући се на све стране. „Закопчај ме, молим те.”

„Јеси луд?” – рекао је и склонио руке иза леђа.

Наставник Јовић је нешто говорио сав ужурбан и, мада сам сигуран да је то било јако занимљиво, имао сам преча посла у том тренутку. Скакутао сам ка вратима, окренут уназад, држећи јакну преко мраковске позадине. Зачуло се још више вике и дечачког смеха. Дечачки смех није долазио од наставника Јовића.

Таман сам дошао до врата и спремао се да изађем кад сам се сетио стриптизерске оловке. Нисам могао да је оставим. Да сам је оставио. Драгић или неко од осталих би је зграбио и више је не бих видео. Пожурио сам до своје клупе, ставио оловку у џеп на јакни и поново полетео ка вратима. Овог пута се нисам замарао тиме да идем уназад. Чинило ми се да то баш и нема много смисла.

Ходник је био празан, што је било одлично. Скакутао сам избегавајући разбацане рајснадле и баш кад сам стигао до врата осетио сам да се нешто догађа у мојој јакни. Погледао сам испод крагне која је грлила мој пупак. Гаће су ми се вратиле! Једва сам успео да се не задавим од олакшања и захвалности. Чак и ако се ништа друго не врати, најбитнији део био је покривен.

А онда... појавиле су се и панталоне. И моја кошуља и кравата (на пола пута до левог увета где и треба да стоји) и, на крају, чарапе и ципеле. Више нисам био го, ако се не рачунају шаке и глава.

Престао сам да врцкам.

Одвезао сам рукаве јакне, обукао је како треба и ишетао из школе као да се ништа није догодило. Провешћу цео викенд бринући о невољама које ме очекују кад се вратим у понедељак, али то је ситница. Много више су ме бринуле две-три друге ствари. Као...

1. Зашто ми је одећа нестала?
2. Хоће ли поново нестати?
3. Када?

